

Nr 132.

Ankom till riksdagens kansli den 21 maj 1942 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i villkoren för ett Aktiebolaget Kv. Tryckeriet beviljat lån.

(1:a avd.)

I propositionen nr 218 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 10 april 1942, föreslagit riksdagen medgiva, att villkoren för ett i statsrådsprotokollet angivet lån till Aktiebolaget Kv. Tryckeriet må ändras i huvudsaklig överensstämmelse med vad departementschefen förorddat.

Av statsrådsprotokollet inhämtas följande.

Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag i proposition nr 258 till 1940 års lagtima riksdag anvisade riksdagen (skr. nr 394) till Lån för uppförande av en anläggning för tillverkning av strängbetong för budgetåret 1940/41 såsom kapitalinvestering i fonden för låneunderstöd ett reservationsanslag av 800,000 kronor. De av chefen för handelsdepartementet föreslagna villkoren för lånets åtnjutande inneburo i vissa avseenden en skärpning i förhållande till de villkor, som vanligen tillämpas för industrilån.

Ifrågavarande lån beviljades Aktiebolaget Kv. Tryckeriet, ett dotterbolag till Aktiebolaget Betongindustri.

I brev den 21 juni 1940 beviljade Kungl. Maj:t ifrågavarande lån för uppförande av en anläggning för tillverkning av strängbetong å bolagets tomt vid Liljeholmens hamnplan i Stockholm. Tillika föreskrev Kungl. Maj:t följande villkor och bestämmelser för lånets erhållande och åtnjutande, nämligen

att utbetalningen av lånet skulle ske i den mån arbetet med anläggningens uppförande fortskrede och med belopp som statskontoret efter samråd med kommerskollegium bestämde,

att utbetalning av lånet ej finge ske efter den 30 september 1941,

att å lånet skulle erläggas fem procent årlig ränta,

att å lånet skulle återbetalas hälften eller 400,000 kronor med lika kapitalbelopp årligen under åtta år och återstoden, 400,000 kronor, senast inom tio år, allt från lyftningsdagen,

att såsom säkerhet för lånet skulle avlämnas dels inteckningar i tomten nr 2 i kvarteret Tryckeriet i Stockholm till samma belopp som lånet med förmånsrätt näst efter inteckningar å 985,000 kronor, dels ock borgen för lånets amorteringsdel av Aktiebolaget Betongindustri,

samt att i övrigt beträffande lånet bestämmelserna i §§ 20 och 21 kungörelsen den 13 oktober 1927 (nr 402) angående allmänna villkor och bestämmelser för lån från industrilånefonden skulle äga motsvarande tillämpning.

Genom beslut den 20 juni 1941 har Kungl. Maj:t sedermera, i anledning av ansökning från bolaget, medgivit utsträckning av lyftningstiden för lånet till senast den 30 juni 1942.

I en den 12 februari 1942 dagtecknad skrift har *Aktiebolaget Kv. Tryckeriet* hemställt om följande ändringar i förenämnda lånevillkor, nämligen att räntan å lånet nedsattes från fem till fyra procent, att de två första åren från lyftningsdagen bliva amorteringsfria, så att amorteringsdelen av lånet, 400,000 kronor, amorteras under de åtta sista åren av den tioåriga lånetiden, samt att lyftningsdagen bestämmes till en dag, under vilken halva lånet är lyftat, förslagsvis den 1 januari 1942.

Över bolagets framställning hava *statskontoret* och *statens industrikommission* avgivit utlåtanden. Därjämte har statskontoret överlämnat ett av ämbetsverket från *kommerskollegium* inhämtat yttrande i ärendet.

Departementschefen har anfört följande.

Enligt sökandebolagets framställning skulle räntan å ifrågavarande lån nedsättas från 5 till 4 procent och den beträffande halva lånebeloppet, 400,000 kronor, föreskrivna årliga amorteringen så framflyttas, att amorteringsfrihet åtnjötes under två år från lyftningsdagen. Däremot skulle återstoden av lånet, likaledes 400,000 kronor, alltjämt icke vara underkastad någon regelbunden amortering men återbetalas senast inom tio år från samma tidpunkt.

Med hänsyn till vad bolaget och de hörda myndigheterna anfört vill jag icke motsätta mig en lindring av lånevillkoren i huvudsak enligt bolagets framställning. Vad bolaget föreslagit överensstämmer, fränsett att endast hälften av lånet skulle regelbundet amorteras, i stort sett med vad som gäller för industrilån ur industrilånefonden. Räntan å sådana lån kan dock ändras genom beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen. För min del anser jag mig kunna tillstyrka bifall till bolagets framställning på det sätt, att det belopp av 400,000 kronor, som enligt de gällande lånevillkoren icke är underkastat amortering, alltjämt må återbetalas inom en tid av tio år från lyftningsdagen samt att i övrigt för lånet skola i tillämpliga delar gälla de för lån ur industrilånefonden meddelade bestämmelserna.

Med avseende å bolagets framställning, att den 1 januari 1942 skulle fastställas såsom lyftningsdag för lånet, vill jag allenast erinra om att enligt gällande bestämmelser för lån ur industrilånefonden amorteringsskyldigheten inträder efter två år från första lyftningsdagen och att sålunda, vid bifall till mitt förslag, tiden för amorteringsfriheten liksom inträdet av återbetalningsskyldigheten räknas från den 14 oktober 1941, då första delen av lånet lyftes. Att härutinnan vidtaga någon ändring i villkoren synes mig icke tillräckligt motiverat.

Med hänsyn till att de för ifrågavarande lån gällande villkoren på sin tid underställdes riksdagens prövning torde även de av mig nu förordade ändringarna i villkoren böra föreläggas riksdagen.

Utskottet.

Utskottet har intet att erinra mot att villkoren för det *Aktiebolaget Kv. Tryckeriet* av statsmedel beviljade lånet ändras på sätt föredragande departementschefen förordat. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att villkoren för det i statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 10 april 1942 angivna lånet till Aktiebolaget Kv. Tryckeriet må ändras i huvudsaklig överensstämmelse med vad departementschefen i nämnda statsrådsprotokoll förordat.

Stockholm den 21 maj 1942.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 130.
